

Zemeznalec - 6. kolo (december 2016)

1. *Henry Ford, Eminem, červené krídla, bankrot, pokles počtu obyvateľov.* Indície, ktoré by mali stačiť na to, aby si podľa nich identifikoval/a známe americké mesto. Okrem zodpovedania jeho názvu sa pokús vytvoriť podobné indície (pojmy) pre ďalšie štyri mestá podľa vlastného výberu. Každé z miest musí byť z iného svetadielu.
2. Ak sa ti zdá byť *Námestie svätého Petra* na fotografii zvláštne, máš pravdu. Nepochádza z Vatikánu. Vypátraj a uveď názov zobrazenej katedrály, mesto a štát, kde sa nachádza a vybranú zaujímavosť, ktorá sa s ňou spája.

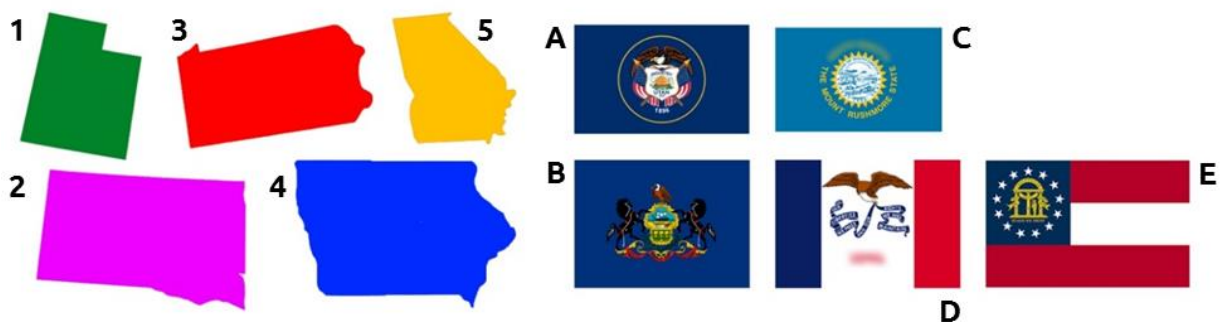
3. V polovici novembra sme na nočnej oblohe mohli pozorovať tzv. Supermesiac. Čo spôsobuje, že sa Mesiac raz za niekoľko desaťročí zdá byť väčší a oranžovejší?
4. Čo povieš na prepojenie Zemeznalca s angličtinou? Sme presvedčení, že to isto zvládneš.

Four short poems below describe climate and river regimes in four European regions. Link each poem to the corresponding region – WALES, SAXONY, ANDALUSIA, THE CENTRAL ALPS

- A :** *In spring the rivers
are very deep and very strong.
While summers are quite warm,
it's chilly all winter long.*
- B:** *June red, July red,
floods, beware, beware!
When the summer melting starts
the river leaves bridges in disrepair.*
- C :** *Summer is not hot,
winter is not cold
and rain always lashes
our mountain old.*
- D:** *When August comes
rivers are empty.
But in the winter
rains are more plenty.*

5. Pozeráš sa na obrisy vybraných štátov USA a ich vlajky. Dokážeš ich pomenovať a vytvoriť z nich správne dvojice?

6. V medzinárodnom testovaní [PISA 2015](#) slovenskí žiaci opäť pohoreli. Medzi otázkami, ktoré testovali tzv. prírodovednú gramotnosť, bola aj nasledovná. Dokážeš ju správne zodpovedať?

Kulíky zlaté sú sťahovavé vtáky, ktoré sa rozmnožujú v severnej Európe. V jeseni sa presúvajú tam, kde je teplejšie a je k dispozícii viac potravy. Na jar sa presúvajú späť na územia, kde majú svoje rozmnožovacie stanovištia. Mapy vznikli po desaťročí pozorovaní.

Migračné trasy kulíka zlatého

Mapa 1: Migračné trasy smerom na juh počas jesene

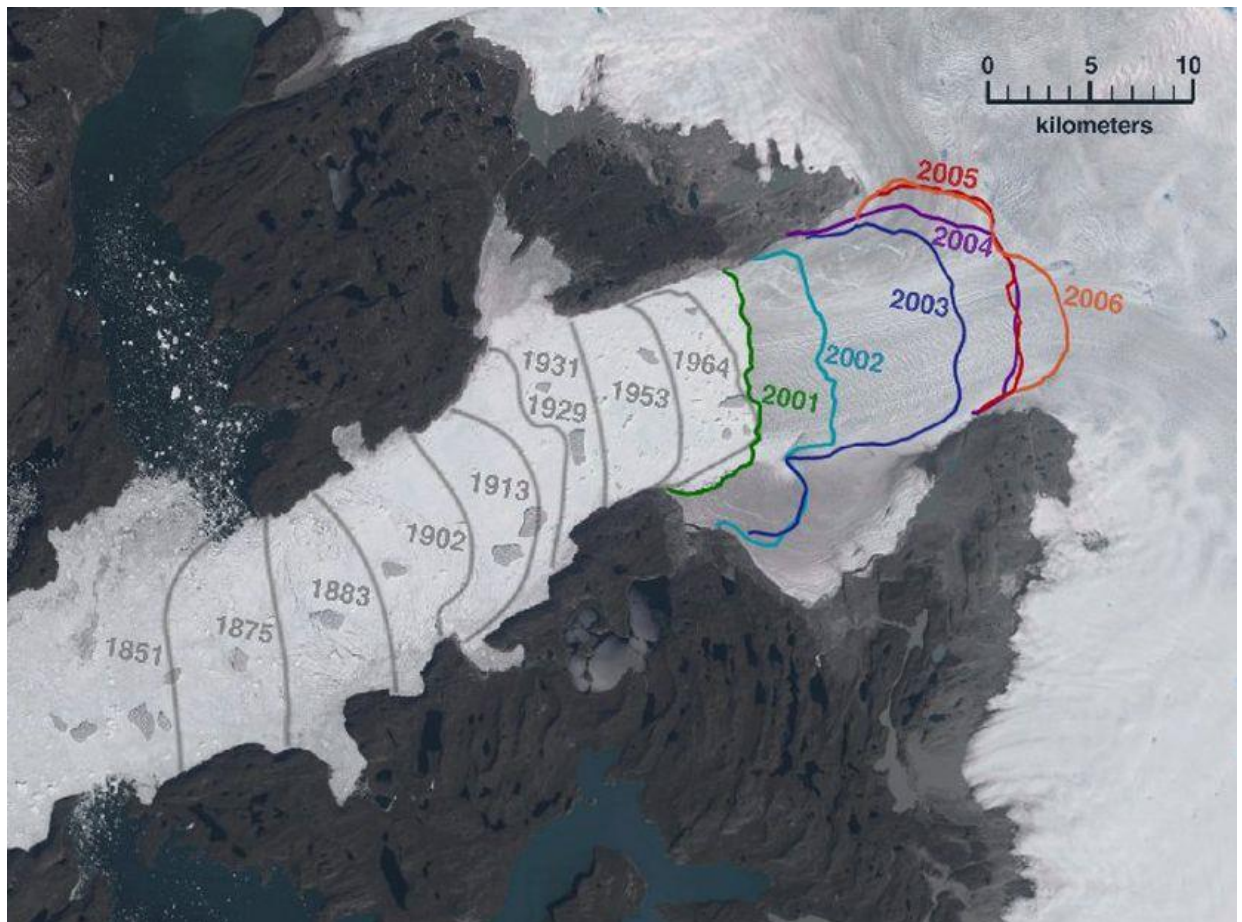

Mapa 2: Migračné trasy smerom na sever počas jari

Ktoré tvrdenia vyplývajú z vyššie zobrazených máp? (jedna alebo viac možností):

- a) Mapy znázorňujú pokles počtu Kulíkov zlatých pri sťahovaní na juh za posledných desať rokov.
  - b) Mapy znázorňujú, že migračné trasy smerom na sever niektorých Kulíkov zlatých sú iné ako migračné trasy smerom na juh.
  - c) Mapy znázorňujú, že sťahovavé Kulíky zlaté trávia zimu v oblastiach, ktoré sú na juh a juhozápad od ich rozmnožovacích a hniezdnych stanovišť.
  - d) Mapy znázorňujú, že migračné trasy kulíka zlatého sa v priebehu posledných desiatich rokov presunuli z pobrežných oblastí na iné miesta.
7. Slovensko len nedávno predstavilo nový slogan, s ktorým sa prezentuje vo svete. *Good Idea Slovakia* tak nahradilo *Little Big Country* a zdá sa, že to bolo dobré rozhodnutie. Akými sloganmi lákajú na návštevu ostatné štáty sveta? Odpoveď nájdeš [v tejto prehľadnej mape](#). Podrobne si ich preštuduj a vyber päť sloganov, ktoré sú podľa teba najlepšie (najzaujímavejšie). Zároveň vymysli aspoň tri krátke slogany, ktoré by lákali turistov na návštevu tvojej obce (mesta).

8. Na satelitnej snímke ľadovca *Jacobshavn* v Grónsku zobrazujú jednotlivé čiary polohu čela ľadovca (jeho prednej – spodnej časti) počas pozorovaní v období medzi rokmi 1851 až 2006.

Na základe snímky vyrieš nasledovné úlohy:

- Ľadovec *Jacobshavn* sa zväčšuje / zmenšuje (vyber správnu odpoveď).
  - Pomocou šípky zakresli do snímky smer, ktorým sa ľadovec pohybuje (odkiaľ kam).
  - V snímke zakrúžkuj miesto s najvyššou a najnižšou nadmorskou výškou, v ktorej sa ľadovec rozprestiera, alebo ešte stále rozprestiera.
  - O koľko kilometrov sa ľadovec medzi rokmi 1851 až 2006 posunul?
  - V ktorom z uvedených období došlo k najvýraznejšiemu ústupu ľadovca?
A) 1851 – 1883   B) 2001 – 2006   C) 1902 – 1929   D) 1931 – 1953
  - Čo je príčinou takýchto „pohybov“ ľadovcov vo svete?
9. Vianočné zvyky a tradície sú vo svete veľmi rôznorodé. Ktoré z uvedených tvrdení o Vianociach sú pravdivé? Pri odpovediach ti pomôže [tento článok](#).
- V Rakúsku a Nemecku nosí deťom darčeky mytologická bytosť *Krampus*, ktorá má podobu lesného škriatka.

- Briti pripravujú tradičný vianočný puding už niekoľko týždňov pred Štedrým dňom.
- Indickí kresťania zdobia namiesto ihličnatých stromčekov banánovníky a mangovníky.
- V Katalánsku je súčasťou vianočných tradícií aj tzv. *caganer*, ktorý tam zastupuje čerta – neposlušným deťom rozdáva namiesto darčiekov uhlie.

10. Vianoc sa týka aj posledná otázka – mapová hádanka. Čo má na mape zobrazený ostrov spoločné s Vianocami?

Dokedy a kam poslať odpovede?

*Odpovede na úlohy posielaj na e-mailovú adresu zemeznalec@gmail.com najneskôr do 23.12. 2016. Z úspešných riešiteľov, ktorí správne zodpovedajú aspoň 8 z 10 úloh, **vyžrebujeme tentokrát až piatich výhercov**, ktorí získajú knižné a mapové ceny podľa vlastného výberu. V hre je aj bezplatný ročný prístup ku kompletnému obsahu Lepšej geografie. **Odpovede odporúčame poslať aj na e-mailovú adresu Tvojej pani učiteľky/učiteľa.** Môžeš sa s nimi dohodnúť, že za úspešné riešenie súťaže Zemeznalec získaš jednotku z geografie.*